

СЭЛЭНГЭ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Сэлэнгэ аймгийн Нийтийн номын сангийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: СЭА-2023/89-НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn www.open.audit.mn Сүхбаатар сум 2023 он	Дарга, тэргүүлэх аудитор: Ч.Энхтуяа Утас: 7036-3040 Цахим хаяг: enkhtuyach@audit.gov.mn Аудитын менежер: Б.Батмөнх Утас: 7036-3036 Цахим хаяг: batmunkhb@audit.gov.mn Аудитор: З.Золбоо Утас: 7036-2442 Цахим хаяг: zolbooz@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

---

1. АУДИТЫН ДҮГНЭЛТ	3
Асуудлыг онцолсон хэсэг	3
Аудитын гол асуудал	3
2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	5
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	12
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	15
4.1 Ерөнхий зүйл	15
4.2 Материаллаг байдал	15
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	16
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	16
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	16
4.5.1 Завсрын аудитын талаар	16
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	19
5.1 Албан шаардлага	19
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	21

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
МУЕА	Монгол улсын Ерөнхий аудитор
НБББББ	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын бичиг баримт
НДШ	Нийгмийн даатгалын шимтгэл
ТЕЗ	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт

**СЭЛЭНГЭ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

213200 Сэлэнгэ аймаг, Сүхбаатар сум
Цагаан Эрэг II баг
Утас: 7036-3040, Факс: (976)-7036-3040
E-mail: Selenge@audit.gov.mn

2023.02.24 № САА-2023/89/НА-СТА-ТШЗ
танай _____-ны № _____-т

**СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН НИЙТИЙН
НОМЫН САНГИЙН ЗАХИРАЛ
С. ШИНЭЧИМЭГ ТАНАА**

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Сэлэнгэ аймгийн Нийтийн номын сангийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Нийтийн номын сангийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Нийтийн номын сангийн 2022 оны үйл ажиллагаанд зарцуулахаар төлөвлөсөн санхүүжилтийг бүрэн төвлөрүүлж, төсвийн гүйцэтгэл 93.5 хувьтай тайлагнагдан, батлагдсан төсвийг 6.5 хувиар хэмнэсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Нийтийн номын сангийн 2022 оны нийт төсвийн зарцуулалт, ажил гүйлгээний 79.5 хувийг цалин хөлс, нэмэгдэл урамшил, ажил олгогчоос төлөх НДШ-ийн, 4.5 хувийг хангамж, бараа материалын, 6.3 хувийг байр ашиглалттай холбоотой тогтмол, 7.3 хувийг бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамжийн зардал тус тус эзэлж байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Санхүүгийн тайланд толилуулж, тодруулснаас бусад аудиторын шийдлээр онцлох асуудал байхгүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ч.ЭНХТУЯА

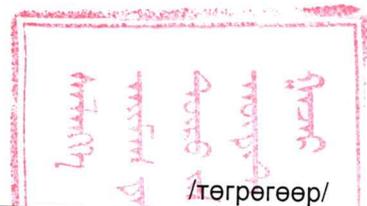

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	8,624,650.0	21,565,721.0
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	-	9,553,046.0
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	-	9,553,046.0
3121	Төгрөг	-	9,553,046.0
31211	Төрийн сангийн харилцах	-	9,553,046.0
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	8,624,650.0	12,012,675.0
354	Хангамжийн материал	8,624,650.0	12,012,675.0
35410	Бичиг хэргийн материал	3,128,350.0	1,397,100.0
35420	Аж ахуйн материал	5,496,300.0	10,615,575.0
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	232,003,326.2	223,701,347.1
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	232,003,326.2	223,701,347.1
392	Биет хөрөнгө	219,728,436.2	212,332,047.1
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	136,932,537.9	136,932,537.9
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(20,809,854.0)	(27,746,472.0)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	10,000,000.0	10,000,000.0
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(7,916,666.7)	(9,583,333.4)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	22,684,260.0	24,451,160.0
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(8,390,193.7)	(16,648,628.9)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	45,635,660.4	45,635,660.4
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(30,865,954.9)	(43,416,542.9)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	2,015,563.8	2,015,563.8
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,101,199.6)	(1,493,210.8)
39217	Ном	71,544,283.0	92,185,313.0
393	Биет бус хөрөнгө	12,274,890.0	11,369,300.0
39301	Програм хангамж	2,550,090.0	2,550,090.0
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-	(905,590.0)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	9,724,800.0	9,724,800.0
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	240,627,976.2	245,267,068.1
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	240,627,976.2	245,267,068.1
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	240,627,976.2	245,267,068.1
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	140,027,818.4	140,027,818.4
51101	Өмч: - төрийн	140,027,818.4	140,027,818.4
512	Хуримтлагдсан үр дүн	(68,409,343.2)	(63,770,251.2)
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(68,409,343.2)	(68,409,343.2)
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	4,639,091.9
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	169,009,500.9	169,009,500.9
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	240,627,976.2	245,267,068.1

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	251,313,023.8	301,819,929.0
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	18,059,790.0	12,330,100.0
120	Нийтлэг татварын бус орлого	18,059,790.0	12,330,100.0
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	18,059,790.0	12,330,100.0
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	233,253,233.8	289,489,829.0
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	-	256,243,300.0
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	256,243,300.0
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,624,500.0	631,500.0
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,250,000.0	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	374,500.0	631,500.0
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	231,628,733.8	32,615,029.0
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	231,628,733.8	32,615,029.0
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	247,185,364.7	297,180,837.1
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	247,185,364.7	297,180,837.1
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	246,735,364.7	296,430,837.1
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	178,729,631.0	198,179,527.0
210101	Үндсэн цалин	134,528,458.4	142,375,358.0
210102	Нэмэгдэл	36,499,172.6	30,416,696.0
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	7,702,000.0	7,401,740.0
210104	Урамшуулал	-	17,985,733.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	23,013,002.9	24,412,893.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	16,076,901.2	16,881,083.1
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,785,435.3	1,990,235.6
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,428,752.1	1,592,188.4
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	338,274.0	359,034.4
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,383,640.3	3,590,351.5
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	21,353,400.0	17,712,874.0
210301	Гэрэл, цахилгаан	817,091.0	1,033,140.0
210302	Түлш, халаалт	19,187,856.0	15,166,156.0
210303	Цэвэр, бохир ус	1,348,453.0	1,513,578.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	4,922,780.0	8,031,575.0
210401	Бичиг хэрэг	1,188,530.0	1,314,550.0
210402	Тээвэр, шатахуун	239,000.0	443,000.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	674,300.0	684,270.0
210404	Ном, хэвлэл	129,300.0	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	-	108,000.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,688,115.0	1,431,455.0
210408	Бараа материал акалсны зардал	1,003,535.0	4,050,300.0
2105	Нормативт зардал	150,000.0	149,800.0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	150,000.0	149,800.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,450,000.0	3,109,700.0
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	250,000.0	507,500.0
210604	Урсгал засвар	1,200,000.0	2,602,200.0
2107	Томилолт, зочны зардал	163,100.0	-

210702	Дотоод албан томилолт	163,100.0	
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	926,500.0	14,124,559.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	651,200.0	14,124,559.0
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	275,300.0	
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	16,026,950.8	30,709,909.1
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	16,026,950.8	30,709,909.1
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	450,000.0	750,000.0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	450,000.0	750,000.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	450,000.0	750,000.0
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	4,127,659.2	4,639,091.9
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	4,127,659.2	4,639,091.9

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/			
Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	233,253,233.8	289,489,829.0
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	233,253,233.8	289,489,829.0
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	-	256,243,300.0
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	256,243,300.0
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,624,500.0	631,500.0
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,250,000.0	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	374,500.0	631,500.0
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	231,628,733.8	32,615,029.0
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	231,628,733.8	32,615,029.0
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	230,269,633.8	269,858,953.0
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	230,269,633.8	269,858,953.0
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	229,819,633.8	269,108,953.0
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	178,729,631.0	198,179,527.0
210101	Үндсэн цалин	136,922,898.1	142,375,358.0
210102	Нэмэгдэл	34,274,880.9	30,416,696.0
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	7,531,852.0	7,401,740.0
210104	Урамшуулал	-	17,985,733.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	23,013,002.9	24,412,893.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	16,143,549.6	16,881,083.1
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,779,753.6	1,990,235.6
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,424,142.8	1,592,188.4
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	333,150.7	359,034.4
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,332,406.3	3,590,351.5
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	21,353,400.0	17,712,874.0
210301	Гэрэл, цахилгаан	817,091.0	1,033,140.0
210302	Түлш, халаалт	19,187,856.0	15,166,156.0
210303	Цэвэр, бохир ус	1,348,453.0	1,513,578.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	4,034,000.0	4,463,550.0
210401	Бичиг хэрэг	1,199,960.0	1,377,800.0
210402	Тээвэр, шатахуун	239,000.0	443,000.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	674,300.0	684,270.0

210404	Ном, хэвлэл	265,900.0	247,100.0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	-	108,000.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,654,840.0	1,603,380.0
2105	Нормативт зардал	150,000.0	149,800.0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	150,000.0	149,800.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,450,000.0	3,169,700.0
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	33,000.0
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	250,000.0	534,500.0
210604	Урсгал засвар	1,200,000.0	2,602,200.0
2107	Томилолт, зочны зардал	163,100.0	-
210702	Дотоод албан томилолт	163,100.0	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	926,500.0	20,476,109.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	651,200.0	20,476,109.0
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	275,300.0	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	544,500.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	544,500.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	450,000.0	750,000.0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	450,000.0	750,000.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	450,000.0	750,000.0
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	2,983,600.0	19,630,876.0
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	2,983,600.0	10,077,830.0
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	2,983,600.0	10,077,830.0
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	2,983,600.0	10,077,830.0
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	2,983,600.0	10,077,830.0
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(2,983,600.0)	(10,077,830.0)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	-	9,553,046.0
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	9,553,046.0

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	130,303,018.4	169,439,106.0	(67,124,715.0)	232,617,409.4
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	130,303,018.4	169,439,106.0	(67,124,715.0)	232,617,409.4
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	-	-	-
5	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	-	-	-	-
6	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
7	Тайлант үеийн үр дүн	9,724,800.0	-	(7,400,979.9)	2,323,820.1
8	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	140,027,818.4	169,009,500.9	(68,409,343.2)	240,627,976.2
9	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	140,027,818.4	169,009,500.9	(68,409,343.2)	240,627,976.2
10	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
11	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	140,027,818.4	169,009,500.9	(68,409,343.2)	240,627,976.2
12	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	-	-	-
13	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-	-	-
14	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
15	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зерүү	-	-	-	-
16	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	4,639,091.9	4,639,091.9
17	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	140,027,818.4	169,009,500.9	(63,770,251.2)	245,267,068.1

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Данс	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
2	I. НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	299,331,400.0	279,936,783.0	19,394,617.0	93.5
21	УРСГАЛ ЗАРДЛЫН ДҮН	299,331,400.0	279,936,783.0	19,394,617.0	93.5
210	Бараа, үйлчилгээний зардал	298,563,400.0	279,186,783.0	19,376,617.0	93.5
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	198,598,700.0	198,179,527.0	419,173.0	99.8
210101	Үндсэн цалин	147,371,000.0	142,375,358.0	4,995,642.0	96.6
210102	Нэмэгдэл	37,786,700.0	30,416,696.0	7,370,004.0	80.5
210103	Унаа, болон бусад нөхөн олговор	9,076,000.0	7,401,740.0	1,674,260.0	81.6
210104	Урамшуулал	4,365,000.0	17,985,733.0	(13,620,733.0)	412.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	24,989,000.0	24,412,893.0	576,107.0	97.7
210201	Тэтгэврийн даатгал	16,943,300.0	16,881,083.1	62,216.9	99.6
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,030,100.0	1,990,235.6	39,864.4	98.0
210203	ҮОМШӨ ний даатгал	1,620,000.0	1,592,188.4	27,811.6	98.3
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	399,600.0	359,034.4	40,565.6	89.8
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,996,000.0	3,590,351.5	405,648.5	89.8
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	21,675,100.0	17,712,874.0	3,962,226.0	81.7
210301	Гэрэл цахилгаан	1,289,900.0	1,033,140.0	256,760.0	80.1
210302	Түлш, халаалт	19,558,700.0	15,166,156.0	4,392,544.0	77.5
210303	Цэвэр, бохир ус	826,500.0	1,513,578.0	(687,078.0)	183.1
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	12,775,900.0	12,774,480.0	1,420.0	100.0
210401	Бичиг хэрэг	624,000.0	1,377,800.0	(753,800.0)	220.8
210402	Тээвэр (шатахуун)	353,100.0	443,000.0	(89,900.0)	125.5
210403	Шуудан холбоо, интернэтийн төлбөр	658,800.0	684,270.0	(25,470.0)	103.9
210404	Ном, хэвлэл	9,750,000.0	8,558,030.0	1,191,970.0	87.8
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	250,000.0	108,000.0	142,000.0	43.2
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, аж ахуйн эд зүйлс	1,140,000.0	1,603,380.0	(463,380.0)	140.6
2105	Нормативт зардал	150,000.0	149,800.0	200.0	99.9
210503	Нормын хувцас зөөлөн эдлэл	150,000.0	149,800.0	200.0	99.9
2106	Эд хогшил худалдан авах	6,431,500.0	4,936,600.0	1,494,900.0	76.8
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,800,000.0	1,799,900.0	100.0	100.0
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэгсэл	1,500,000.0	534,500.0	965,500.0	35.6
210604	Урсгал засвар	3,131,500.0	2,602,200.0	529,300.0	83.1
2107	Томилолт, зочны зардал	300,000.0	-	300,000.0	-
210702	Дотоод албан томилолт	300,000.0	-	300,000.0	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр	27,943,200.0	20,476,109.0	7,467,091.0	73.3
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	27,943,200.0	20,476,109.0	7,467,091.0	73.3
2201	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,700,000.0	544,500.0	5,155,500.0	9.6
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,700,000.0	544,500.0	5,155,500.0	9.6
	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	768,000.0	750,000.0	18,000.0	97.7
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	768,000.0	750,000.0	18,000.0	97.7

213209	Нэг удаагийн тэтгэмж урамшуулал	768,000.0	750,000.0	18,000.0	97.7
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	268,181,900.0	289,489,829.0	(21,307,929.0)	107.9
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	230,725,300.0	256,243,300.0	(25,518,000.0)	111.1
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	230,725,300.0	256,243,300.0	(25,518,000.0)	111.1
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	37,456,600.0	32,615,029.0	4,841,571.0	87.1
132001	Орон нутгийн төсвөөс	37,456,600.0	32,615,029.0	4,841,571.0	87.1
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	631,500.0	(631,500.0)	
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажилагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	631,500.0	(631,500.0)	
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-	-	
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	9,553,046.0	(9,553,046.0)	

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Сэлэнгэ аймгийн Нийтийн номын сан / цаашид *Нийтийн номын сан гэх* нь “Номын сангийн үйл ажиллагааг боловсронгуй болгох, номын санг мэдээллийн төв болгон хөгжүүлэх” гэсэн зорилт тавин ажилласан байна.

Нийтийн номын сан нь “*Соёлын үнэт зүйл болох ном хэвлэлийн зүйлийг түгээн сурталчлах*” гэж үйл ажиллагааны чиглэлээ тодорхойлсон байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- Монгол Улсын 2022 оны Төсвийн тухай хуулиар төсөв, санхүүжилттэй холбоотой,
- Хөдөлмөрийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгыг 2022 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс дагаж мөрдсөн,
- Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг Монгол Улсын 2022 оны төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдсөн,
- Төрийн албаны тухай хуульд 2022 оны 04 дүгээр сарын 22, 07 дугаар сарын 05, 11 дугаар сарын 11-нд нэмэлт өөрчлөлт орсон,
- Засгийн газрын 2022 оны 03 дугаар сарын 09-ний өдрийн 107 дугаар тогтоолоор Үйлчилгээний албан тушаал эрхэлдэг төрийн албан хаагчийн цалингийн доод хэмжээг шинэчлэн тогтоосон гэх мэт.

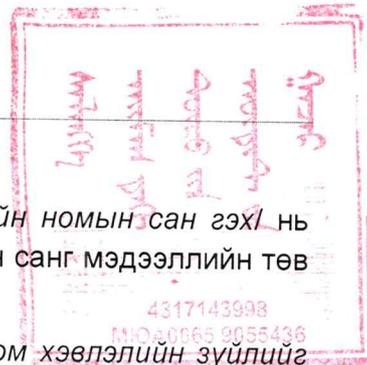
Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна гэж үзлээ.

Нийтийн номын сангийн санхүүгийн үйл ажиллагаанд Соёлын яамны “Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын газар”-аас хяналт тавьж ажилладаг бөгөөд тайлант онд хяналт, шалгалт хийгдээгүй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Нийтийн номын сангийн 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг **аккруэл** сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тус байгууллага нь өмнөх онуудад тусгай зориулалтын шилжүүлгээр санхүүждэг байсны хувьд Сэлэнгэ аймгийн Засаг даргын 2020 оны А/202 тоот захирамжаар баталсан Сэлэнгэ аймгийн ТЕЗ-ийн харьяа төсөвт байгууллагууд дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг тайлант онд мөрдөж ирсэн байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн хэдий ч Соёлын яамны ТЕЗ-ийн харьяа байгууллагуудын онцлогт тохироогүй байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Нийтийн номын сангийн 2022 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 4,639.0 мянган төгрөгөөр буюу 1.9 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

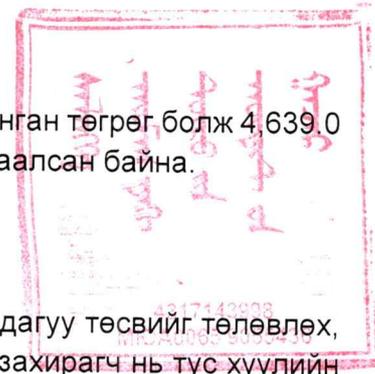
Үзүүлэлт	/мянган төгрөгөөр/		
	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	-	9,553.0	9,553.0
Бараа материал	8,624.7	12,012.7	3,388.0
Үндсэн хөрөнгө	232,003.3	223,701.3	8,302.0
Нийт хөрөнгө	240,628.0	245,267.0	4,639.0
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	240,628.0	245,267.0	4,639.0
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	240,628.0	245,267.0	4,639.0

Мөнгөн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 9,553.0 мянган төгрөг болж өссөн нь гүйцэтгэлээр санхүүждэг болсноос шалтгаалан төсвийн хэмнэлтийг төвлөрүүлээгүйгээс шалтгаалсан байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 12,012.7 мянган төгрөг болж 3,388.0 мянган төгрөгөөр өссөн нь төсвийн хөрөнгөөр 19,859.9 мянган төгрөгийн бараа материал худалдан авч, байгууллагын захирлын тайлант оны А/17 дугаар тушаалаар 4,050.3 мянган төгрөгийн бараа материалыг акталж, 12,421.6 мянган төгрөгийн бараа материалыг зарцуулснаас шалтгаалсан байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл /анхны өртгөөр/ 323,495.1 мянган төгрөг болж 22,407.9 мянган төгрөгөөр өссөн нь 10,077.8 мянган төгрөгөөр тоног төхөөрөмж, ном худалдан авч, 12,330.1 мянган төгрөгийн /иргэн, аж ахуйн нэгж байгууллага, олон улсын байгууллагуудаас/ номыг үнэ төлбөргүй шилжүүлэн авсантай холбоотой байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 245,267.0 мянган төгрөг болж 4,639.0 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүнгээс шалтгаалсан байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2022 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг орон нутгийн төсвөөс 306,592.0 мянган төгрөг, нийт зарлагыг 306,592.0 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төслийн саналаас нийт орлого, зардлыг 31,730.0 мянган төгрөгөөр бууруулж, 274,862.0 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

2022 оны төсвийн төслийн саналын урсгал үйл ажиллагааны зардлыг бууруулан баталсан нь 5,268.1 мянган төгрөгийг байр ашиглалтын зардлаас, 10,618.9 мянган төгрөгийг хангамж, бараа материалын зардлаас, 8,100.0 мянган төгрөгийг эд хогшил, урсгал засварын зардлаас тус тус бууруулснаас голлон шалтгаалсан байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант оны батлагдсан төсвийг 24,469.4 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлэн 299,331.4 мянган төгрөг болгож төсвийн зохицуулалт хийсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 6 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 261,874.8 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс, 37,456.6 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс санхүүжүүлэхээр төлөвлөн, гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 261,874.8 мянган төгрөгийн, орон нутгийн төсвөөс 37,456.6 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, үйл ажиллагааны орлогоос 631.5 мянган төгрөг төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 279,936.8 мянган төгрөг буюу 93.5 хувьтай байгаа нь үндсэн үйл ажиллагааны зардлыг 19,394.6 мянган төгрөгөөр хэмнэснээс шалтгаалсан байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөгөөр/					
д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
1	Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	230,725.3	223,653.6	7,071.7	96.9
2	Эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажил	10,000.0	8,457.8	1,542.3	84.6
3	Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж,	768.0	750.0	18.0	97.7
4	Нэмэлт - Дээд шатны төсвөөс хуваарилсан	20,381.5	14,460.4	5,921.1	70.9
5	Төрийн өмчийн барилгын тогтмол зардал	24,175.1	19,683.6	4,491.5	81.4

6	Нийтлэг үйлчилгээ	13,281.5	12,931.5	350.0	97.4
	Дүн	299,331.4	279,936.8	19,394.6	93.5

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нийтийн номын сан нь нэмэлт санхүүжилтийн дансгүй бөгөөд тайлант оноос эхлэн урсгал зардлын 100130035022 тоот дансаар нэмэлт болон дээд шатны төсвийн захирагчаас хуваарилсан орлогыг авч зарцуулсан байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Нийтийн номын сангийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Сэлэнгэ аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор З.Золбоо гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Б.Батмөнх, дарга, тэргүүлэх аудитор Ч.Энхтуяа нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

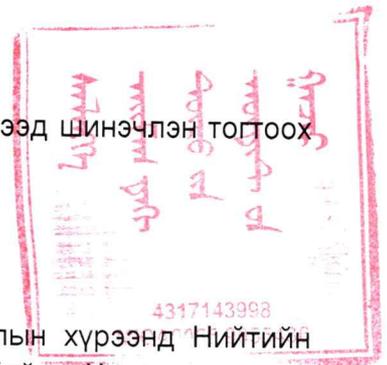
Нийтийн номын сангийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Сэлэнгэ аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 08 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг “дунд” гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 247,185.4 мянган төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 3,707.8

мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж үзээд шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

“Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль”-ийг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд Нийтийн номын сан нь дараах арга хэмжээнүүдийг авч хэрэгжүүлсэн байна. Үүнд:

- Бичиг хэрэг, албан хэрэг хөтлөлтийг байгууллагын дотоод сүлжээнд цахим хэлбэрт шилжүүлсэн,
- Гар утасны, хэвлэл захиалгын зардлуудыг гаргалгүй хэмнэж ажилласан,
- Сургалт, семинар, хурлыг цахимаар хийж байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд Нийтийн номын сан нь мэдээлбэл зохих 20 төрлийн 167 мэдээллээс 166 мэдээллийг хугацаанд нь мэдээлсэн бол төсөв, өмч хөрөнгө захиран зарцуулан 4,050.3 мянган төгрөгийн 1 мэдээллийг мэдээлээгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Цаашид Шилэн дансны тухай хуулийг хэрэгжүүлэн ажиллах зөвлөмж өглөө.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь Шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцээгүй гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Дарга, тэргүүлэх аудиторын 2022 оны 10 дугаар сарын 27-ны 143 дугаар “Санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийх тухай” албан бичгийг хүргүүлсэн бөгөөд тус байгууллагын 2022 оны 3 дугаар улирлын санхүүгийн тайланд хийсэн завсрын үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар алдаа, зөрчил илрээгүй байна.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар эрхэлж буй ажлыг нь шалгуур үзүүлэлтийн дагуу үнэлж, дүгнэлгүйгээр албан хаагчдад 9,406.4 мянган төгрөгийн ур чадварын нэмэгдэл олгосон, 3,814.9 мянган төгрөгийн бараа материалын худалдан авалтыг холбогдох үзүүлэлтүүдийг тусгасан цахим төлбөрийн баримтаар баталгаажуулаагүй гэсэн 2 зөрчилд зөвлөмж өгөгдсөнөөс бараа материалын худалдан авалтыг холбогдох үзүүлэлтүүдийг тусгасан цахим төлбөрийн баримтаар баталгаажуулаагүй зөрчлийг давтан гаргасан байна.

Хүснэгт 4 Зөвлөмжийн хэрэгжилт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Зөвлөмж	2	13,221.3	1	9,406.4	50.0
Нийт дүн	2	13,221.3	1	9,406.4	50.0

Өмнөх онд өгөгдсөн бараа материалын худалдан авалтыг холбогдох үзүүлэлтүүдийг тусгасан төлбөрийн баримтаар баталгаажуулаагүй, цахим системд шивэгдээгүй зөрчилд өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлэлгүйгээр тайлант онд давтан гаргасан тул МУЕА-ын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох” журмын 4.2.1 дэх “Албан шаардлага өгөхөд дараах нийтлэг үндэслэлийг харгалзана”, 4.2.1.10: “Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчил түүнийг арилгахаар өгсөн зөвлөмжийг хугацаанд нь хэрэгжүүлээгүй бол” гэсэн заалтын дагуу албан шаардлага хүргүүлэхээр шийдвэрлэв.

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Төсвийн шууд захирагчийн бус Сангийн яамны өгсөн чиглэлээр хэрэгжсэн дараах асуудлыг дээд шатны төсвийн захирагчийн санхүүгийн тайланд хийх аудитын анхааралд хандуулж байна. Үүнд:

1. Сангийн яамны 2022 оны 02 дугаар сарын 28-ны “Чиглэл хүргүүлэх тухай” албан бичгээр байгууллагын нэмэлт санхүүжилтийн дансыг хааж нэмэлт санхүүжилттэй холбоотой гүйлгээг урсгал дансаар дамжуулан “Нэмэлт - Дээд шатны төсвөөс хуваарилсан” гэсэн зориулалтаар, төсөвт байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлого / 120010 / ангиллаар гүйцэтгэхээр чиглэл хүргүүлсэн байна. Нэмэлтээр хуваарилах төсвийн эх үүсвэрийг төсвийн санхүүжилтийн эх үүсвэр болгон төлөвлөж байгаагаас гүйцэтгэлээр уг санхүүжилт хуваарилагдаагүй тохиолдолд төсвийн санхүүжилтийн төлөвлөгөө тасарснаар тайлагнагдах эрсдэлийг үүсгэж байна.

Иймд дээд шатны төсвөөс хуваарилах нэмэлт төсвийг төсвийн санхүүжилт хэлбэрээр урьдчилан төлөвлөж, батлалгүйгээр санхүүжилт шилжүүлсэн тухай бүр тухайн санхүүжилтийн дүнгээр эх үүсвэр хэлбэрээр төлөвлөж, зарцуулах эрх тавих нь зүйтэй юм.

2. Тус байгууллага нь өмнөх онуудад тусгай зориулалтын шилжүүлгээр санхүүждэг байсны хувьд Сэлэнгэ аймгийн Засаг даргын 2020 оны А/202 тоот захирамжаар баталсан Сэлэнгэ аймгийн ТЕЗ-ийн харьяа төсөвт байгууллагууд дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг тайлант онд мөрдөж ирсэн байна.

Бүртгэлийн үйл ажиллагаанд мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн хэдий ч соёлын салбарын байгууллагуудын онцлогт тохирохгүй тул Соёлын яамны төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн НБББББ-ийг мөрдөх нь зүйтэй.

3. Тайлант онд “81900 соёлын арга хэмжээ”-ний ангилалд зарцуулах эрхийг олговол зохих 10,000.0 мянган төгрөгийн зардлыг “80215 эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажил” арга хэмжээний ангилалд баталж, нийтийн номын сангаас зохион байгуулсан уралдаан, тэмцээн, үндэсний бичиг үсэг, номын баяр зэрэг арга хэмжээний зардалд нийт 8,457.7 мянган төгрөгийг зарцуулж, гүйцэтгэлийг “Эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажил” арга хэмжээний зардлаар тайлагнасан байна.

Энэ нь Сангийн сайдын 2015 оны 7 дугаар тушаалын дөрөвдүгээр хавсралтаар баталсан “Зардлын зориулалт болон арга хэмжээний ангилал” дахь зардлын зориулалттай нийцэхгүй байна. Иймд цаашид үйл ажиллагааны арга хэмжээний зардлын зарцуулах эрхийн төлөвлөгөөг холбогдох ангилалд үнэн, зөв баталж, зарцуулан тайлагнаж байх нь зүйтэй юм.

4. Тус байгууллагын нягтлан бодогч П.Ууганбилэгт улирлын ажлын мөнгөн урамшууллыг тухай бүр олгож байсан боловч аймгийн Засаг даргын 2022 оны А/29 дүгээр захирамжаар санхүүгийн тайланг “Зөрчилгүй” дүгнүүлсэн гэх үндэслэлээр албан тушаалын цалинг 1.5 дахин нэмэгдүүлсэн хэмжээгээр урамшуулал олгохоор шийдвэрлэсний дагуу улирлын ажлын үр дүнгийн мөнгөн урамшуулалтай давхардуулан 1,196.5 мянган төгрөг олгосон байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 дэх “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1 дэх “Төсвийн байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдэд дараах зүйлсийг хориглоно”, 15.1.3: “Хууль тогтоомжид зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох” гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна.

Цаашид улирлын ажлын мөнгөн урамшуулалтай давхардуулан, хууль, эрх зүйн үндэслэлд нийцээгүй урамшуулал олгохгүй байх нь зүйтэй юм.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт **7,256.0** мянган төгрөгийн алдаа¹ илэрснийг аудитын явцад залрууллаа. Үүнд:

- Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд 2,256.0 мянган төгрөгийн нэмэлт санхүүжилтийн гүйцэтгэл илүү тайлагнасан,
- Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд 5,000.0 мянган төгрөгийн орлогын төлөвлөгөөг дутуу тайлагнасан,

Аудитаар нийт 4,470.0 мянган төгрөгийн 3 зөрчил² илэрч 3,670.0 мянган төгрөгийн 2 зөрчилд албан шаардлага, 800.0 мянган төгрөгийн 1 зөрчилд зөвлөмж хүргүүлээ.

5.1 Албан шаардлага

1. Өмнөх аудитаар өгсөн төлбөрийн цахим баримтыг үндэслэн ажил гүйлгээг гүйцэтгэж, бүртгэж байх зөвлөмжийг хэрэгжүүлэлгүйгээр тайлант онд төлбөрийн цахим баримтаар баталгаажаагүй 1,870.0 мянган төгрөгийн худалдан авалтыг гүйцэтгэж, бүртгэсэн байна.

Энэ нь Татварын ерөнхий хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.5 дахь “Татвар төлөгч борлуулалт хийх тухай бүрд хэрэглэгчийн системээс дахин давтагдашгүй дугаар бүхий төлбөрийн баримтыг хэвлэж өгөх, эсхүл цахимаар илгээх үүрэгтэй”, Сангийн сайдын 2017 оны 347 дугаар тушаалын 1 дүгээр хавсралтын 6.5 дахь “Төлбөрийн баримт нь бараа, ажил, үйлчилгээний төлбөр, тооцоо хийгдсэнийг нотлох анхан шатны цаасан болон цахим баримт юм...” гэсэн заалтуудыг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэлт: МУЕА-ын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох” журмын 4.2.1 дэх “Албан шаардлага өгөхөд дараах нийтлэг үндэслэлийг харгалзана”, 4.2.1.10: “Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчил түүнийг арилгахаар өгсөн зөвлөмжийг хугацаанд нь хэрэгжүүлээгүй бол” гэсэн заалтын дагуу албан шаардлага хүргүүлэх.

2. Тайлант оны турш тус байгууллагын гадаад хэлний танхимд иргэн М.Анхбаяр ЕБС-ийн сургагчдад англи хэлний төлбөртэй сургалтын үйл ажиллагаа эрхэлсэн боловч тус иргэнтэй төрийн өмчийн түрээсийн гэрээ байгуулаагүй буюу 36 метр квадрат талбай бүхий танхимыг үнэ төлбөргүй ашиглуулсан байна. Өөрөөр хэлбэл төрийн өмчийн үл хөдлөх хөрөнгийг түрээслэх төлбөрийн доод хязгаараар тооцож үзвэл тайлант онд 1,800.0 мянган төгрөгийн түрээсийн орлогыг төвлөрүүлэх боломж алдсан байна.

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 дэх “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, ТӨБЗГ-ын 2020 оны 49 дүгээр тогтоолоор баталсан “Төрийн өөрийн өмчийн эд хөрөнгийн түрээсийн төлбөрийн доод хязгаар, түрээсийн зарим төлбөрийн хэмжээг тогтоох заавар”-ын 1 дэх “Төрийн өмчийн үл хөдлөх хөрөнгийг түрээслүүлэх төлбөрийн доод хязгаарыг түрээслэгчийн эрхэлж буй үйл ажиллагааны ангилал, салбарын чиглэл зэргийг харгалзан дараах байдлаар тогтооно: 6. Хүүхдийн боловсрол...Аймгийн төв 1 м. кв талбайн түрээсийн төлбөрийн доод жишиг үнэ (төгрөг) 5,000.0” гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэлт: Төрийн өмчийн эд хөрөнгийн түрээсийн төлбөрийн доод хязгаар, түрээсийн төлбөрийн хэмжээ тогтоох зааврыг үндэслэж гэрээ байгуулж, түрээсийн орлогыг хууль, тогтоомжийн дагуу төсөвт төвлөрүүлж байх албан шаардлага хүргүүлэх.

5.3 Зөвлөмж

1. Анхан шатны баримттай холбоотой асуудал

1.1 Илрүүлэлт: Ажил гүйцэтгүүлэх гэрээ, хүлээн авсан акт зэрэг анхан шатны баримтын бүрдэлгүйгээр бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамжийн зардлаас 800.0 мянган төгрөгийн гадаад хэлний танхимын паар солиулах гагнуурын ажил хийлгэсэн байна.

Дээрх зөрчил нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1 дэх “Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан гаргах үндэслэл болно”, 13.7 дахь “Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно” гэсэн заалтуудыг тус тус зөрчсөн байна.

1.2 Өгсөн зөвлөмж: Анхан шатны баримтыг бүрэн бүрдүүлсний үндсэн дээр ажил гүйлгээг гүйцэтгэж байх.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй	
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд нэмэлт санхүүжилтийн гүйцэтгэл илүү тайлагнасан	1	2,256.0			1	2,256.0	1	2,256.0		
Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд төсвийн төлөвлөгөөг дутуу тайлагнасан	1	5,000.0			1	5,000.0	1	5,000.0		
Дүн	2	7,256.0			2	7,256.0	2	7,256.0		

/Мянган төгрөгөөр/

4317143998

МЗЭВЛӨМЖ

055430

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/Мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Өмнөх аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлэлгүй давтан гаргасан	1	1,870.0			1	1,870.0						
Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил гүйлгээг бүртгэлд тусгасан	1	800.0					1	800.0				
Түрээсийн гэрээ байгуулалгүй сургалтын танхим ашиглуулсан	1	1,800.0			1	1,800.0						
Дүн	3	4,470.0			1	3,670.0	1	800.0				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс				Зөвлөмж
	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Тоо	Дүн	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн			
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил	1	4,050.3			1	4,050.3	
Төсөв, өмч хөрөнгө захиран зарцуулах 1 шийдвэрийг мэдээлээгүй	1	4,050.3			1	4,050.3	
Дүн							
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил							
Дүн							
Нийт дүн	1	4,050.3			1	4,050.3	

